

TILBUDET OM SAMTALE OM KJØNNSLEMLESTELSE OG FRIVILLIG UNDERLIVSUNDERSØKELSE

For å forebygge kjønnslemlestelse og gi helsehjelp mot plager etter gjennomført kjønnslemlestelse, har regjeringen funnet det hensiktsmessig at helsestasjons- og skolehelsetjenesten over hele landet skal tilby samtale til foreldre og jenter om kjønnslemlestelse, og underlivsundersøkelse til jenter med bakgrunn fra land hvor kjønnslemlestelse praktiseres (forekomst >30). Tilbudet om samtale gis til foreldre til jenter ved skolestart, på 5. trinn og på ungdomsskoletrinnet.

Mange kvinner som har vært utsatt for kjønnslemlestelse utvikler langvarige underlivsplager. Det kan være langsom og smertefull vannlating, urinveisinfeksjoner, sterke menstruasjonssmerter og problemer i forbindelse med fødsel.

Alle former for kvinnelig kjønnslemlestelse er straffbart etter lov om forbud mot kjønnslemlestelse § 1. Kjønnslemlestelse er helseskadelige inngrep på jenters kjønnsorganer. Inngrepet kan føre til smerter, blødning, hindret vannlating på grunn av hevelse, samt skader på urinrør, blære, skjede og endetarm.

Samtale om kjønnslemlestelse

Foreldre til jenter som begynner på skolen eller er på 5. trinn vil bli invitert til helsesøster for en samtale om kjønnslemlestelse. Helsepsykeleier sørger for tolk når det er nødvendig. Tolken har taushetsplikt og behøver ikke være i samme rom.

Jenter i ungdomsskolen vil også bli invitert til samtale med helsepsykeleier. Jenter som ønsker det kan også komme sammen med foreldre for å snakke om kjønnslemlestelse med helsepsykeleier.

Samtykke til frivillig underlivsundersøkelse

Dersom foreldre til jente under 12 år ønsker det, kan de takke ja til underlivsundersøkelse av jenta. Jenter som har fylt 16 år kan samtykke selv. Jenter mellom 12 og 16 kan samtykke selv, når helsepersonell vurderer at jenta har samtykkekompetanse. Samtykke må være skriftlig.

Underlivsundersøkelse utføres av lege på helsestasjonen. Annen person skal være til stede når legen undersøker. Yngre jenter bør ha med en foresatt. Eldre jenter kan eventuelt ha med annen person. Legen vurderer om jenta har behov for oppfølging fra spesialisthelsetjenesten. Etter underlivsundersøkelse kan de som ønsker det få en legeerklæring som viser at jenta ikke er kjønnslemlestet.